

Antwoorden t.b.v. vragen omtrent marktconsultatie

Vraag 1:	Welke concrete problemen ervaren jullie nu met het CMS?
Antwoord:	Momenteel ervaren we verschillende concrete problemen met het CMS. Allereerst is de implementatietijd van nieuwe functionaliteiten lang. Daarnaast zijn er moeilijkheden bij het basisbeheer van pagina's en content. Tot slot is de huidige versie van het CMS 'end-of-life'.
Vraag 2:	Welke onderdelen van het huidige CMS werken goed en willen jullie behouden?
Antwoord:	• WYSWYG: opmaak van pagina's door middel van widgets of blokken. • Content locking • Workflows • Versiebeheer • Rechten en rollen
Vraag 3:	Wat missen jullie op dit moment in het CMS, de website of het beheerproces?
Antwoord:	• Beter beheer van media, bijvoorbeeld auto resize en crop. • Mogelijkheid om als administrator front-end aanpassingen door te voeren. • Zoekfunctie optimaliseren. • Uitgebreide functies van de mediabibliotheek, zoals: automatisch comprimeren en bijsnijden. • Uitgebreide functies van de webformulieren, zoals: het selecteren van meerdere antwoorden en die verwijderen. (AVG-compliance) • Goed werkend tweestapsverificatie inlogmethode (f2a). • Het instellen van Open Graph meta-gegevens. • Het makkelijk instellen van geavanceerde beveiligingsfuncties, zoals: pgp.txt of content security policy (CSP). • Cookie policy management system
Vraag 4:	Hoeveel pagina's, documenten, contenttypes, subsites/campagnesites en formulieren bevat de huidige website?
Antwoord:	• 4.220 pagina's • 1481 PDF's
Vraag 5:	Met hoeveel redacteurs, beheerders en andere CMS-gebruikers werken jullie nu?
Antwoord:	24 redacteurs 8 eindredacteurs / beheerders
Vraag 6:	Hoeveel vrijheid hebben redacteurs nu bij het aanmaken, aanpassen en publiceren van pagina's en contentblokken?
Antwoord:	Redacteurs werken met vaste pagina sjablonen en widgets voor bijvoorbeeld contact, downloads, gerelateerde pagina's. Binnen de sjablonen delen zij zelf hun pagina's in met tekst, beeld en andere contentvormen.
Vraag 7:	Welke redactionele beperkingen of knelpunten willen jullie in het nieuwe CMS opgelost zien?
Antwoord:	Goede toegankelijke media library (uploaden van beeld en downloads terwijl je aan een pagina werkt). Onderdelen eenvoudig kunnen kopiëren en content makkelijk te herbruiken. Wysiwyg editor met toegang tot de html-code in de editor. Overzichtelijke navigatie aan de achterkant.

Vraag 8:	Welke langetermijndoelstellingen willen jullie bereiken met de nieuwe website en het nieuwe CMS?
Antwoord:	De ambitie is een nieuwe website waarbij veel mogelijk is en de provincie de duidelijke afzender is. Dit door een website in onze huisstijl, met een herkenbare boodschap en duidelijke dienstverlening.
Vraag 9:	Is Drupal een harde eis, een voorkeursrichting of één van de te onderzoeken opties?
Antwoord:	Uit onze ervaring blijkt dat andere Aanbestedende diensten met Drupal werken en het is voor Aanbestedende dienst belangrijk om met andere provincies/Aanbestedende dienst gegevens uit te wisselen. Aanbestedende dienst wenst een systeem dat ons in staat stelt om kennis, code en modules uit te wisselen met andere provincies en overheidsorganisaties te communiceren. Daarom is het belangrijk voor Aanbestedende dienst een open-source CMS te hebben dat ons in staat stelt om via Drupal te communiceren. Dit bevordert efficiëntie, interoperabiliteit en kostenbesparing, en sluit aan bij de overheidsbrede ambitie om open standaarden en hergebruik te stimuleren. Aanbestedende dienst staat open voor elke open-source of proprietary oplossingen, mits deze voldoen aan onze functionele eisen (zoals modulaire opbouw, open standaarden, toegankelijkheid en actieve community-ondersteuning). Leveranciers die een alternatief voorstellen, dienen aan te tonen hoe hun oplossing aan deze behoeften voldoet, inclusief de mogelijkheid tot samenwerking en kennisdeling met andere overheden.
Vraag 10:	Waarom zijn vendor lock-in, digitale soevereiniteit en exit-strategie voor provincie Flevoland belangrijke aandachtspunten?
Antwoord:	Aanbestedende dienst haar aandacht voor vendor lock-in, digitale soevereiniteit en exit-strategieën sluit aan bij de Nederlandse Digitaliseringsstrategie, waarin de Rijksoverheid benadrukt dat overheden digitale autonomie moeten waarborgen en open standaarden moeten toepassen om afhankelijkheid van leveranciers te voorkomen. Als Aanbestedende dienst willen we hierin meegaan, onder meer door in te zetten op open-source oplossingen waaronder Drupal, die hergebruik en samenwerking tussen overheden faciliteren."
Vraag 11:	Welke verwachtingen hebben jullie rond eigenaarschap van code, data, configuratie, documentatie en repositories?
Antwoord:	Eigenaarschap bij de Aanbestedende dienst, conform ARBIT.
Vraag 12:	Welke verwachtingen hebben jullie bij AI-toepassingen, bijvoorbeeld voor zoeken, chatbots, contentbeheer of toegankelijkheid?
Antwoord:	AI is een nieuwe technologie en Aanbestedende dienst is nog aan het oriënteren. Onze voorkeur gaat uit naar zoeken en toegankelijkheid.
Vraag 13:	Onderbouwing en herkomst van de oriëntatie op Drupal In hoofdstuk 2.2 wordt aangegeven dat de provincie zich "nadrukkelijk oriënteert op een open source oplossing en op Drupal in het bijzonder". Tegelijkertijd is dit document het officiële startpunt van de marktverkenning, waarin nog opgehaald moet worden welke ervaring de markt heeft, welke oplossingen passen en welke kosten realistisch zijn. Daarmee bestaat tussen beide elementen een zekere spanning: de markt wordt geconsulteerd, terwijl de technologische voorkeur al uitgesproken is.

	Vraag: kunt u toelichten waar deze voorkeur voor Drupal in dit stadium op gebaseerd is? Concreet: a. Is er voorafgaand aan deze marktconsultatie reeds een (formele of informele) marktverkenning, een advies van een externe partij of een eerder pre-tender-traject geweest waarin Drupal als voorkeursplatform naar voren is gekomen? Zo ja, kunnen die documenten of bevindingen met de markt worden gedeeld in het kader van transparantie en gelijke behandeling? b. Welke functionele, technische of beleidsmatige criteria zijn gehanteerd om tot Drupal als voorkeursplatform te komen, en welke alternatieve open source CMS-platformen zijn daarbij meegewogen? c. Is deze voorkeur intern bepaald (bijvoorbeeld op basis van bestaande kennis binnen Informatievoorziening of Communicatie), via advies van zusterprovincies of gemeenten, of (mede) voortgekomen uit contact met één of meer Drupal-leveranciers? d. Hoe verhoudt deze voorkeur zich tot het beginsel van technologie-neutrale specificaties zoals neergelegd in artikel 2.76 Aanbestedingswet 2012, dat het noemen van een specifiek product of merk in beginsel niet toestaat tenzij dit door de aard van de opdracht gerechtvaardigd is?
Antwoord:	Nee, er is geen extern onderzoek geweest. Aanbestedende dienst heeft geen stukken die gedeeld kunnen worden. Uit informele navraag blijkt dat andere Aanbestedende diensten gebruik maken van Drupal.
Vraag 14:	Reikwijdte van de oriëntatie op Drupal De principiële uitgangspunten die u in hoofdstuk 2.2 aan de Drupal-voorkeur koppelt — publiek geld dient het algemeen belang, hergebruik tussen overheden, broncode-eigendom en het openbaar maken van ontwikkelde software — gelden in gelijke mate voor andere mature open source CMS-platformen die in de Nederlandse overheidsmarkt aantoonbaar worden ingezet. Een voorbeeld is Umbraco (MIT-licentie, in gebruik bij diverse gemeenten en uitvoeringsorganisaties, met een eigen Nederlandse partnergemeenschap). Vraag: staat u open voor reacties van marktpartijen die een ander open source CMS dan Drupal aanbieden, mits dat platform alle door u genoemde uitgangspunten (open source-licentie, hergebruik, broncode-eigendom, geen vendor lock-in, WCAG 2.1/2.2-conform en AI-integratie) volledig afdekt?
Antwoord:	Zie antwoord op vraag 9.
Vraag 15:	Beantwoording van Drupal-specifieke vragen in bijlage 1 De vragenlijst in bijlage 1 bevat op meerdere plekken vragen die uitsluitend op Drupal van toepassing zijn (1.3 partner Stichting Drupal Nederland / Drupal Certified Partner, 2.1 ervaring met Drupal, 3.1 eigen Drupal-CMS, 4.1 Drupal CMS 2.0 en Drupal Canvas, 5.4 Drupal Canvas / Layout Builder). Vraag: hoe wenst u dat partijen die een gelijkwaardig open source CMS aanbieden deze vragen beantwoorden? Mogen wij ze interpreteren in de context van het door ons aangeboden CMS (ervaring, partnerstructuur, visuele paginabouwers binnen dat platform), of wenst u dat wij ze als “niet van toepassing” markeren — zonder dat dit nadelig wordt uitgelegd?
Antwoord:	Partijen met een gelijkwaardig open-source CMS mogen de vragen interpreteren in de context van hun eigen platform (bijv. ervaring, partnerstructuur, visuele paginabouwers). Markeren als 'niet van toepassing' is niet nodig en zal niet nadelig worden uitgelegd, zolang de antwoorden functioneel equivalent zijn. We

	moedigen leveranciers aan om aan te tonen hoe hun CMS aan dezelfde behoeften voldoet.
Vraag 16:	Functionele eisen versus technologiekeuze De zes uitgangspunten in hoofdstuk 2.2 (content & informatiearchitectuur, technische oplossing, vormgeving, functionaliteiten en toegankelijkheid, homepage, innovatie/AI) zijn nadrukkelijk functioneel van aard en CMS-onafhankelijk. Ook de aangehaalde koppelingen (Shift2, GoVocal) zijn niet platform-specifiek. Vraag: welke specifieke functionele eisen, overheidsstandaarden of integratie-eisen ziet u die naar uw oordeel uitsluitend door Drupal afgedekt kunnen worden, en niet (of moeilijker) door andere mature open source CMS-platformen?
Antwoord:	Er zijn geen functionele eisen of integraties die uitsluitend door Drupal afgedekt kunnen worden. Alle genoemde uitgangspunten (content, techniek, toegankelijkheid, koppelingen zoals Shift2/GoVocal) zijn CMS-onafhankelijk. Wel biedt Drupal voordelen op het gebied van samenwerking met andere overheden (bijv. gedeelde modules).
Vraag 17:	Ruimte voor alternatieven in samenvatting en vervolgaanbesteding Doel 2 van de marktconsultatie (hoofdstuk 3) is om “input vanuit de markt op te halen om de opdracht en mogelijke aanbesteding beter aan te laten sluiten bij huidige trends en toekomstige ontwikkelingen”. Daarnaast wordt in hoofdstuk 2.2 expliciet vermeld dat de scope “in concept” is en kan worden aangepast op basis van de marktconsultatie. Vraag: bent u bereid om in de samenvatting van de marktconsultatie ook visies, ervaringscijfers en kostenramingen van leveranciers van andere open source CMS-platformen mee te wegen? En kunt u bevestigen dat de uiteindelijke aanbesteding op basis daarvan ook een technologie-neutrale uitvraag binnen open source kan worden, in plaats van een uitvraag die expliciet Drupal voorschrijft?
Antwoord:	Ja, we zijn bereid om visies, ervaringscijfers en kostenramingen van alle open-source CMS-leveranciers mee te wegen in de samenvatting. De uiteindelijke aanbesteding zal technologie-neutraal worden geformuleerd, met functionele eisen waar meerdere open-source CMS-en aan kunnen voldoen.
Vraag 18:	Vorm en lengte van inhoudelijke reactie Indien u onze reactie ontvangt op basis van een ander open source CMS dan Drupal, willen wij voorkomen dat onze antwoorden op vragen 1.3 t/m 5.6 disproportioneel veel ruimte krijgen door uitleg over platform-vergelijking. Vraag: stelt u prijs op een korte, generieke toelichting per Drupal-specifieke vraag, of zou u liever één gebundelde toelichting bovenaan de inhoudelijke reactie zien waarin de equivalentie van het door ons aangeboden CMS ten opzichte van Drupal op de relevante punten wordt onderbouwd?
Antwoord:	We stellen prijs op een korte, generieke toelichting per Drupal-specifieke vraag (bijv. 'Ons CMS biedt equivalente functionaliteit via [X]'). Een gebundelde toelichting bovenaan de reactie is ook acceptabel, mits deze beknopt is (max. 1 alinea) en de equivalentie duidelijk maakt.